

Załącznik do
Uchwały Nr XIV/98/2019
Rady Gminy Rudna
z dnia 20 grudnia 2019r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY RUDNA
NA 2020 ROK**

Rozdział I - STAN PROBLEMÓW I ZASOBÓW

Z raportu opracowanego przez Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania Narkomanii pn. „Raport o stanie narkomanii w Polsce 2018” wynika, że w ciągu ostatniego roku odsetek osób w wieku 15-64 lata używających narkotyki wyniósł 4,7%. Z tym wynikiem Polska uplasowała się na 16 miejscu wśród krajów UE, w przeciwieństwie do zażywania alkoholu, gdzie z wynikiem 89,7% znajdujemy się na miejscu drugim. W przypadku młodych dorosłych (15-34 lata) rozpowszechnienie używania narkotyków w ciągu ostatniego roku jest wyższe niż w całej populacji. W krajach z najwyższymi wskaźnikami, jak w Czechach (23,5%) i Francji (23,1%), jest to co czwarta osoba, a we Włoszech co piąta (21%). W Polsce odsetek osób używających narkotyków w wieku 15-34 lata wyniósł 10%, mimo to Polska nadal znajduje się w grupie krajów o niższych wskaźnikach. Najczęściej używanym narkotykiem jest marihuana, którą zażywają częściej mężczyźni niż kobiety. Inny obraz sytuacji mamy w przypadku używania przetworów konopi przez młodzież. Według badań ESPAD przeprowadzonych wśród młodzieży szkolnej odsetek użytkowników marihuany i haszyszku wśród polskiej młodzieży w wieku 15-16 lat znajduje się powyżej średniej europejskiej, która dla Polski wyniosła 24%, a dla pozostałych badanych krajów – 26%.

W 2018 roku przeprowadzona została ogólnopolska społeczna diagnoza uczniów pt. „Lustro”, w której wzięli udział uczniowie klas V-VIII szkół podstawowych, w tym również z gminy Rudna. Badaną populację stanowili uczniowie szkół podstawowych z samorządów biorących udział w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł 2018”. Do badań ankietowych przystąpiły dzieci i młodzież w dwóch grupach wiekowych: klasy młodsze (V i VI klasa szkół podstawowych) oraz roczniki starsze (czyli klasy VII i VIII szkół podstawowych). Łącznie w badaniu wzięli udział uczniowie z około 294 gmin. W badaniu uczestniczyło 70 185 uczniów (35 983 dziewcząt i 34 202 chłopców). Badanie było realizowane za pomocą liczącego 60 pytań kwestionariusza ankiety internetowej (CAWI) wypełnianej audytoryjnie w dniach 1 października 2018 r. – 12 stycznia 2019 r. Pytania dotyczyły takich obszarów jak: zdrowie, rodzina, szkoła, kultura, psychologia, ekonomia i kapitał społeczny. W wyniku przeprowadzonego badania otrzymaliśmy dwa raporty: gminny i ogólnopolski, zawierające m.in. odpowiedzi na temat używek, w tym marihuany i dopalaczy. Wyniki badań wskazują, że do zapalenia marihuany przynajmniej raz na tydzień przyznało się 2,6% ogółu ankietowanych – częściej chłopcy (3,4%) niż dziewczęta (1,8%). Częściej do zapalenia marihuany przyznają się uczniowie starsi (6,5%) niż młodsi (2,5%). Z kolei po dopalacze, jako jeden z najbardziej niebezpiecznych środków odurzających, w ciągu ostatniego roku sięgnęło 3,3% uczniów. Spośród uczniów młodszych tylko w ciągu ostatniego roku po dopalacze sięgnęło 2,4% uczniów (1,6% bierze dopalacze raz na tydzień). Zjawisko zażywania dopalaczy wśród uczniów starszych jest nieco większe, gdyż po nie tylko w ciągu 12 miesięcy przed badaniem sięgnęło 4,2% uczniów (2,9% co najmniej raz na tydzień). Podobnie, jak w przypadku marihuany, można zauważyć tendencję do zwiększania się, wraz z wiekiem, wskaźnika korzystających z dopalaczy młodych ludzi.

1. Diagnoza problemów narkotykowych w gminie.

Z badań przeprowadzonych w 2018 roku pn. „Lustro” wynika, że do zapalenia marihuany przynajmniej raz na tydzień przyznało się 2,3% ankietowanych uczniów z gminy Rudna, w tym chłopcy - 3,74%, dziewczęta – 0,91%. U nas, podobnie jak do ogółu ankietowanych, wraz z wiekiem przybywa liczba uczniów gotowych zapalić marihuanę. W ciągu roku do zapalenia marihuany przyznało się 3,11% uczniów młodszych i 3,70% uczniów starszych. Wyniki badań są zróżnicowane pod względem płci: 1,82% starszych dziewcząt przyznaje się do zapalenia marihuany w ciągu roku (0% w grupie młodszej). Natomiast 5,66% starszych chłopców przyznaje się do zapalenia marihuany w ciągu roku (6,17% w grupie młodszej).

Po dopalacze w ciągu ostatniego roku przed badaniem sięgnęło 2,48% ankietowanych uczniów z gminy Rudna. O ile ogólne wyniki badań wskazują na zwiększanie się, wraz z wiekiem, wskaźnika korzystających z dopalaczy, to w gminie Rudna wskaźnik ten obniża się. W grupie młodszej 3,11% uczniów zażywało dopalacze, a w grupie starszej 1,85%. W jednej i drugiej grupie z dopalaczy korzystali wyłącznie chłopcy.

Według danych statystycznych Policji w Gminie Rudna w roku 2016 odnotowano 12 przestępstw narkotykowych z udziałem osób dorosłych, w 2017r. - 2, natomiast w 2018 r. – 3.

2. Stan zasobów do realizacji gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.

Na terenie gminy prowadzone są zajęcia profilaktyczne w świetlicach wiejskich w Mlecznie, Chobieni, Orsku, Rynarcicach i Gwizdanowie. W zajęciach profilaktycznych uczestniczą dzieci uczęszczające do szkół podstawowych oraz 6-latki, przede wszystkim z rodzin z problemami z uzależnień oraz niezaradnych w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej. Zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu po dwie godziny.

Od kilku lat działa punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin. Punkt czynny jest w każdy piątek w godzinach 13⁰⁰ – 17⁰⁰ w GOPS w Rudnej. Punkt prowadzi instruktor terapii uzależnień.

Prowadzone jest również poradnictwo prawne i pomoc psychologiczna rodzinom osób zagrożonych narkomanią.

Równolegle z Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii realizowany jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Cel operacyjny programu:

3.1. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

4. Cele szczegółowe programu:

- 4.1. Ograniczanie stosowania i popytu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych.
- 4.2. Podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku narkomanii.
- 4.3. Wzmacnianie postaw społecznych sprzyjających ograniczaniu używania narkotyków.
- 4.4. Rozwój systemu wartości, postaw i umiejętności ułatwiających dbałość o zdrowie.
- 4.5. Promocja zdrowego stylu życia i abstynencji.

Cele programu uwzględniają cele operacyjne i zadania dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020.

5. Realizatorzy Gminnego Programu

- 5.1. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Rudna na 2020 rok realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudnej.
- 5.2. W realizowaniu programu GOPS współpracuje ze Szkołą Podstawową w Rudnej, Szkołą Podstawową w Chobieni, Zespołem Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Rudnej, MCZ Przychodnią w Rudnej, Komisariatem Policji w Rudnej, Chobieńskim Ośrodkiem Kultury, Centrum Kultury w Rudnej.

6. Finansowanie gminnego programu.

Na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Rudna na 2020 rok planowana jest kwota 13.320,00 zł.

Zadania określone w rozdziale II jako 1 i 3, z wyjątkiem zadania 3.4., realizowane będą wspólnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok.

Rozdział II - ZADANIA DO REALIZACJI Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniami i uzależnionych.

Realizacja poprzez :

- 1.1. Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniami.
- 1.2. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu uzależnień.

Ocena skuteczności działania :

- *liczba osób zgłaszających się do punktu, liczba osób podejmujących leczenie odwykowe.*

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

- 2.1. Udzielanie wsparcia rodzinom osób zagrożonych narkomanią w ramach działalności punktu konsultacyjnego, o którym mowa w zadaniu 1.1.
- 2.2. Udzielanie pomocy psychologicznej rodzinom osób zagrożonych narkomanią.
- 2.3. Udzielanie pomocy prawnej rodzinom, w których występują problemy narkomanii.

Ocena skuteczności działania :

- *liczba osób zgłaszających się do punktu – wskaźnik realizacji zadania 2.1.*
- *liczba osób zgłaszających się na spotkania – wskaźnik realizacji zadania 2.2.*
- *liczba udzielonych porad prawnych – wskaźnik realizacji zadania 2.3.*

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Realizacja poprzez :

- 3.1. Prowadzenie zajęć profilaktycznych dla dzieci 6-letnich oraz ze szkół podstawowych w świetlicach wiejskich w Mlecznie, Chobieni, Orsku, Gwizdanowie, Rynarcicach.
- 3.2. Prowadzenie na terenie szkół oraz ośrodków kultury programów i przedsięwzięć profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych.
- 3.3. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców.
- 3.4. Prowadzenie edukacji publicznej z zakresu przeciwdziałania narkomanii poprzez zakup materiałów, informowanie mieszkańców o ofercie pomocy na terenie gminy oraz o podejmowanych działaniach profilaktycznych.

Ocena skuteczności działania :

- *liczba osób uczestniczących w zajęciach/ programach – wskaźnik realizacji zadania 3.1., 3.2., 3.3.;*
- *liczba punktów prowadzonych zajęć – wskaźnik realizacji zadania 3.1.;*
- *liczba programów/przedsięwzięć profilaktycznych – wskaźnik realizacji zadania 3.2.;*
- *liczba podejmowanych działań edukacyjnych – wskaźnik realizacji zadania 3.3., 3.4.*

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Realizacja poprzez :

- 4.1. Współpracę merytoryczną.
- 4.2. Wymianę informacji.